

Izbrani socio-ekonomski kazalniki po regijah

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 4/2004

str. 20

Šifra stat. regije	Statistična regija	Skupni prirast (naravni+selitveni)	Število let šolanja, popis	Stopnja reg. brezposelnosti	St. formalne zaposelnosti	BDP na preb., v tisoč SIT	Dod. vred. gosp. družb na preb., v tisoč SIT	Osnova za dohodnino na preb., v tisoč SIT	Bruto plača na zaposlenega, v SIT
		2002	2002	2003	2003	2001	2002	2002	2003
1	Pomurska	-4.2	10.02	17.5	51.9	1,692	561	847	210,153
2	Podravska	-1.0	10.60	16.2	50.8	1,975	942	973	234,286
3	Koroška	-2.1	10.33	12.6	53.1	1,991	882	973	218,833
4	Savinjska	0.3	10.39	13.5	54.6	2,129	1,141	1,020	228,960
5	Zasavska	-4.5	10.34	16.1	52.0	1,810	997	1,042	235,007
6	Spodnjeposavska	1.0	10.19	14.9	52.9	2,071	884	974	227,470
7	Jugovzhodna Slo.	0.9	10.14	8.6	58.1	2,158	1,288	1,081	234,669
8	Osrednjeslovenska	2.4	11.27	7.8	58.4	3,302	2,131	1,391	294,394
9	Gorenjska	1.2	10.70	8.3	56.4	2,123	1,349	1,158	242,330
10	Notranjsko-kraška	0.1	10.29	8.8	58.6	1,869	828	1,145	228,716
11	Goriška	-0.5	10.42	6.47	57.2	2,347	1,336	1,238	246,856
12	Obalno-kraška	2.4	10.70	8.3	56.2	2,512	1,424	1,267	255,463
	SLOVENIJA	0.3	10.64	11.2	55.3	2,380	1,333	1,138	253,200

Vir podatkov: SURS, AJPEŠ, DURS, preračuni UMAR.

V zbirki delovni zvezki UMAR bo maja izšel **delovni zvezek** z naslovom: **Izbrani socio-ekonomski kazalniki po regijah**. Avtorica Janja Pečar predstavlja različna področja (npr. prebivalstvo, brezposelnost, zaposlenost...) v luči statističnih regij. Nekaj jih je prikazanih tudi na tematskih kartah na ravni občin, kar omogoča, da si uporabniki problematiko tudi prostorsko predstavljajo. V nadaljevanju na kratko predstavljamo osnovne ugotovitve.

Rast prebivalstva v statističnih regijah je v zadnjih letih v pretežni meri posledica selitvenih gibanj (med regijami in s tujino), saj je naravni prirast v večini regij negativen. Največja priselitvena regija je Osrednjeslovenska. Prebivalstvo vseh statističnih regij se pospešeno stara. Neugodno starostno strukturo kažejo predvsem regije na zahodu (Goriška), jugu (Obalno-kraška, Notranjsko-kraška) in severovzhodu Slovenije (Pomurska).

V Sloveniji se **bruto dodana vrednost** izrazito kopiči v Osrednjeslovenski regiji, ki izstopa tudi po višini BDP na prebivalca. Sicer sta po tem kazalniku nad povprečjem le dve regiji (poleg Osrednjeslovenske še Obalno-kraška regija). Kljub temu so medregionalne razlike v BDP v Sloveniji relativno majhne, še posebej če jih primerjamo z medregionalnimi razlikami v članicah EU.

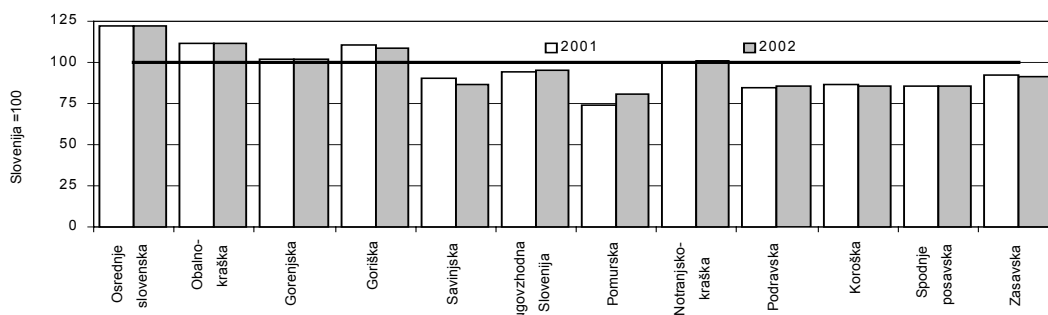
Razlike v **regionalni brezposelnosti** so eden večjih problemov na področju regionalnega razvoja Slovenije. Stopnja brezposelnosti se v številčnih vrednostih (absolutno) sicer zmanjšuje, vendar pa regionalne razlike ostajajo bolj ali manj na isti ravni.

Stopnja formalne zaposelnosti kaže po regijah manjša odstopanja kot stopnja registrirane brezposelnosti. Po precejšnjem padcu zaposlenosti v vseh regijah v začetku devetdesetih, je po letu 1997 začela rahlo naraščati. Delovna mesta so koncentrirana predvsem v Osrednjeslovenski regiji, kjer prevladujejo delovna mesta na področju storitvenih dejavnosti. Največje pomanjkanje delovnih mest glede na tam živeče aktivno prebivalstvo je v Zasavski regiji, kar povzroča več dnevni migraciji zaposlenih o čemer priča tudi indeks dnevne migracije.

Izobrazbena struktura prebivalstva se z leti po regijah stalno izboljšuje, predvsem na račun povečevanja deleža prebivalstva z najmanj končano srednješolsko izobrazbo in zmanjševanja deleža prebivalstva z osnovnošolsko izobrazbo. Višja koncentracija prebivalstva s srednješolsko izobrazbo kot v slovenskem povprečju je v Podravske regiji, z visokošolsko pa v Osrednjeslovenski, Obalno-kraški in Gorenjski regiji.

Osnova za dohodnino na prebivalca prikazuje ekonomsko moč prebivalstva obravnavane teritorialne enote. Medregionalne razlike so po tem kazalniku relativno majhne in se zadnja leta celo zmanjšujejo. Tudi odstopanja od slovenskega povprečja so relativno majhna. Osnova za dohodnino temelji pretežno na osebnih prejemkih, med katerimi imajo največji delež plače, ki v Sloveniji ne kažejo velikih medregionalnih razlik.

Graf: Osnova za dohodnino na prebivalca, 2001–2002

Vir podatkov: DURS, SURS, preračuni UMAR.